

НАЦІОНАЛЬНА КАРТИНА СВІТУ КРІЗЬ ПРИЗМУ ТУРЕЦЬКОЇ АНТРОПОНІМІКИ

У статті досліджено деякі особливості національної картини світу турецького народу на базі семантичного аналізу сучасних турецьких антропонімів. Антропоніми розглядається автором як знаки на межі мови і культури. Створено класифікацію турецьких антропонімів за їх прямим семантичним значенням.

Ключові слова: національна картина світу, антропоніми, мова, культура

В останні десятиліття лінгвісти активно користуються терміном «картина світу». У сучасних філологічних дослідженнях, що стосуються даного питання, виділяється досить велика кількість різноманітних картин світу: «мовна картина світу», «релігійна картина світу», «національна картина світу», «філософська картина світу», «інформаційна картина світу», «фізична картина світу», «художня (поетична) картина світу», «наукова картина світу», «наївна картина світу» (термін Ю.Д. Апресяна), «філософська картина світу», «концептуальна (або понятійна) картина світу» і т. д.

У сучасній лінгвістиці під картиною світу розуміється «вихідний глобальний образ світу, що лежить в основі світобачення людини, репрезентує сутнісні властивості світу у розумінні її носіїв, що є результатом всієї духовної діяльності людини» [8; с. 20].

Характерна риса картини світу – її суб'єктивність. Картина світу, що складається в свідомості індивіда і навіть цілого суспільства, – це не дзеркальне відображення світу, а його переосмислення, образ, певна система, вторинна по відношенню до реального світу. Картина світу знаходить своє об'єктивоване вираження в предметах духовної і матеріальної культури, а також у мові. Формуючись і розвиваючись у певних культурно-історичних умовах,

мова вбирає в себе певні національно-специфічні установки і погляди на світ. Широко відомі слова видатного німецького лінгвіста А. фон Гумбольдта про те, що різні мови – це не різні позначення одного і того ж предмета, а різні бачення його .

У зв'язку з цим ми можемо говорити про національну або національно-мовній картині світу. І.О. Голубовська дає таке визначення: «Національно-мовна картина світу є виражене етносом засобами певної мови світовідчуття і світорозуміння, вербалізована інтерпретація мовним соціумом навколишнього світу і себе самого у цьому світі» [4; с. 36]. При цьому вчений зазначає, що національно-мовна картина світу складається з універсальної та національно-специфічної частини, остання з яких детермінується фрагментом реального світу, який впливає на колективну свідомість етносу, та особливостями самої етнічної колективної свідомості. До реального світу ми відносимо природні умови, ландшафт, клімат, світ рослин і тварин. Як зазначає Г. Гачев: «Перше, очевидне, що визначає обличчя народу, – це Природа, серед якої він виростає і здійснює свою історію» [3; с. 15]. Немалу роль у становленні світогляду грає трудова діяльність етносу і його історичний розвиток, на що вказує О.П. Каналаш [5; с. 63]. Серед факторів, що впливають на формування особливостей етнічної колективної свідомості, важливе місце займає міфологія.

Антропоніми мають подвійну природу. З одного боку, це – слова, тобто мовні знаки, що мають певні формальні і змістовні характеристики. З іншого боку, особисті імена є продуктом культури, результатом світоглядної діяльності етносу, виступаючи таким чином універсальними хранителями культурної інформації. **Актуальність** нашої роботи полягає в дослідженні турецьких антропонім в єдності цих двох аспектів.

Неможливо в одній статті охопити всю світоглядну систему народу, тому **метою нашої роботи** є виділити семантичні групи турецьких

антропонімів за їх прямим значенням і, спираючись на це, виявити певні особливості національного світосприйняття турецького народу.

Увесь пласт турецьких антропонімів (а їх налічується близько 4 тисяч) за походженням можна розділити на 3 групи: 1) особисті імена тюркського походження; 2) імена арабського і перського походження, запозичені тюрками у період ісламізації і близького контакту з даними культурами; і 3) імена європейського і іншого походження. Проф. Тунджер Гюленсой виділяє в останній групі імена китайського, індуської-тибетського, англійської (Can (від Джон), Cansin (від Джонсон)), французького (Sibel), давньогрецького (Hektor), монгольського (Batur, Bagatur, Cengiz, Batu, Mergen, Cebe, Tarkan, Noyan, Olcaу і ін.) походження [10; с. 4]. Однак дана група імен настільки мала, що ми не будемо враховувати її у нашому дослідженні.

Система власне тюркських антропонімів сформувалася за часів давніх тюрків, способом життя яких було кочівництво, а способом мислення – міфологічний світогляд. Про значення імені і важливості вкладеної в нього інформації говорять і традиції називання дитини, згадки про які містяться в стародавніх писемних пам'ятках. Наприклад, традиція давати одне ім'я при народженні, а друге – справжнє – коли дитина «зможе натягнути лук і випустити стрілу» у тюрків Якутії. Алтайські і єнісейські тюрки у певний історичний період взагалі не мали особистих імен, а використовували в якості імені назву племені. І тільки воїни, котрі проявили великі здібності або отримали поранення на війні отримували право мати власне ім'я. Тобто ім'я служило ознакою переваги, відмінності. Турецький дослідник Бюлент Гюль зазначає, що тюрки у якості імен давали дітям назви предметів, звірів, рослин, які вони поважали, а також гір, річок, озер, які вони вважали священними. Окремо він згадує традицію називання дитини за першим предметом або твариною, яких мати бачила під час або після пологів. Вчений зазначає, що дана традиція властива тюркської і монгольської культурам [9; с. 185-187]. Ім'я не давалося людині один раз і на все життя. Воно могло

змінюватися в залежності від життєвих обставин, дорослішання, старіння або вчинення будь-якого видатного вчинку.

В архаїчному світі слово, будучи невіддільним від речі, широко використовувалося у різних містичних ритуалах. Вважалося, що знання імені людини давало владу над нею, що ім'я може «заміщати» людину. Тому у деяких випадках імена приховувалися від поганих людей і злих духів. У зв'язку з цим викликає інтерес традиція «захисних» (термін Айділя Ерола) або «обманних» (термін Г.Ф. Благової) імен, які були покликані захищати від злих духів, вводити в оману сили, які можуть нашкодити дитині. Це такі імена, як: Adsız (без імені), Hiçkimse (ніхто), Tanrıberdi (Бог дав), Hundayberdi (Бог дав), Kılıç (меч), Akkılıç (білий меч), Almaz (almaz) (не забере), Satılmış (проданий), Tuzak (пастка), Yaşar (житиме), Dursun (нехай зупиниться), Döndü (повернувся).

До захисних або обманних іменах також відносяться імена з негативною семантикою: Bok (лайно), İt (собака), Şeytankulu (раб шайтана) і ін. Вважалося, що дитину з таким ім'ям злий дух не захоче чіпати.

Для антропонімів тюркського походження характерне апелятивне походження і прозора семантика. Як зазначає Г.Ф. Благова, на відміну від древнегерманських антропонімів, де переважає романтична семантика, для тюркських особистих імен характерна предметно-побутова спрямованість значення [1; с. 182].

Ми виділили такі групи особистих імен за прямим семантичним значенням їх компонентів:

1. Імена, що пов'язані з природою

- **назви тварин:** хижі тварини і птахи: (Aslan (лев), Kaplan (тигр), Boğa (бик), Akbars (білий барс), Kartal (орел), Şahin (сокіл), Atmaca (яструб), трав'їдні тварини і птахи: (Sülün (фазан), Kumru (голуб), Suna (зеленоголова качка), Keklik (куріпка), Turna (журавель), Horozbay / Orozбай (пан півень); Ahi (газель), Seylan (газель), Maral (марал), Ceren (сарна) і ін.

Як можна побачити, назви сильних, хижих тварин і птахів входять до складу чоловічих імен, а назви красивих, граційних, покірних тварини трапляються здебільш у жіночих іменах. Такі імена в тюрків не були випадковими. Вони вважали, що носії подібних імен будуть мати властивості цих тварин. Часто дитину називали на честь тотемної тварини племені чи роду. Вовк був тотемною твариною у багатьох тюркських народів. Голова вовка прикрашала знамена гунів, туркутів, половців, золотоординських ханів. А під час атаки тюркські воїни імітували вовчий вий, щоб привести в жах ворога. Тому виникнення таких тюркських імен, як Kurt (вовк), Baykurt (пан + вовк), Kurtalp (вовк + хоробрий), Kurter (вовк + воїн), Asena (вовчиця, що є праматір'ю тюрків), далеко не випадкові. У давнину поширеним було ім'я Arslan/Aslan (лев) та похідні від нього: Eraslan (воїн + лев), Alparslan (багатир + лев), Arslanbay (лев + пан), особливо часто вони трапляються серед імен правителів, адже лев завжди був символом влади, сміливості, завойовництва, це – тварина-переможець. Барс (bars, pars) також був тотемною твариною, вважався священним. Тому поширеними були такі імена як Bars, Aybars (місяць + барс), Taybars (молодий барс), Barsbay (пан-барс).

Серед турецьких антропонімів чимало таких, що позначають домашніх тварин, таких як кінь (at), бик (boğa), баран (koç). Кінь вважався символом успіху та панування тюрків. Також кінь – це незамінний супутник героя. До того ж, любов до цієї тварини пов'язана з кочовим минулим тюрків. Звідси імена Atlıhan (хан на коні), Atlıbay (пан на коні), Ethem (вороний кінь), Alpat (сміливий кінь), Aktaу (білий жеребець). Деякі турецькі дослідники висувують гіпотезу, що слова ad (ім'я) та at (кінь) походять від одного кореня. Бо отримуючи на спеціальній церемонії ім'я за здійснення подвигу, юнак отримував і коня. У дестанах поряд з іменем героя згадується і його кінь: Konuratlı Kazan (Казан на буланому коні), Ak atlı Ay Bahadır (Айбахадур на білому коні) [11; с. 10].

- **назви рослин:** Buğday (пшеница), Agra (ячмень), Çavdar (рожь), Çınar (палатан), Gül (роза), Menekşe (фіалка), Orkide (орхідея), Manolya (магнолія), Yasemin (жасмин), Fulya (нарцис), Başak (колосок), Fidan (молодое дерево), Filiz (побег, росток), Funda (вереск) и др. Здебільшого це жіночі імена, які символізують ніжність, тендітність, молодість та красу дівчат.

- **назви явищ природи:** Yağmur – дощ, і похідні від нього: Yağan, Yağış – опади, Bora – буря, ураган, Tufan – потоп, Yıldırım (блискавка), Nesim – легкий, приємний вітерець и др. Назви руйнівних і небезпечних стихій – це чоловічі імена.

- **назви природних речей, що нас оточують:** Doğa (природа), Bayır (пагорб), Bulut (хмара), Yaprak (лист), Bırkan (вулкан), Kaşa – скеля та ін. Стародавні тюрки, як і інші народи на ранньому етапі розвитку, не відокремлювали себе від природи, що її оточувала. Людина була такою ж частиною навколишнього середовища, як і тварини, рослини, гори, річки, озера, і існувала нарівні з ними. В силу цього факту імена власні і загальні не мали чіткого протиставлення. Кожне явище і предмет, а відповідно і його найменуванням були унікальними і єдиними. Не випадково практично у кожній річці, каменю, дерева в ареалі проживання тюркського племені був свій дух. Тюрки також поклонялися горам. Насамперед через те, що гори, через їх висоту, є найближчим місцем до Бога неба. Також вірили, що гора – це місце, де збираються духи предків. Культ гір відтворився у таких іменах як Akdağ (біла гора), Dağışan (той, хто долає гору) Dağhan (господар гори), Dağlı (горець), Doruk (вершина гори), Akdoruk (біла вершина).

- **сторони світу:** (Doğu (восток), Batı (запад), Kuzey (север), Güney (юг) и др.

- **небесні тіла, космос:** Uza (простір, космос), Merih (Марс), Nahit (зірка Венери), Süreyya (сузір'я Плеяди), Güneş (сонце), Hilâl/Kamer (полумісяць), Ay (місяць). Згідно до повір'їв тюрків, зірки, сонце, місяць – це

створіння Бога Тенгри і вони є священними. Алтайські тюрки-шаманісти вірили, що Місяць – це батько, а Сонце – це мати. У зв'язку з тим, що Місяць і Сонце були покровителями героїв, а також символами чистоти, світла, краси, давалися такі імена як Akaу (білий Місяць), Aybars (місячний барс), Aybegüm (місячна пані), Akgün (біле Сонце), Günaу (Сонце + Місяць) тощо.

2. Імена, що походять від топонімів

- *назви річок, морів, озер*: Meriç (р. Мариця), Nil (Ніл), Tuna (Дунай), Seyhan (р. Джейхан), Yenisey (Єнісей), Dicle (р. Тигр), Fırat (р. Євфрат), Baykal (Байкал), Ege (Егейське море) та ін. В основному ці топоніми позначають об'єкти, що знаходяться на території Туреччини чи пов'язані з історією тюрків. Особливе положення займає річка Дунай, від назви якої афіксальним способом чи способом складанням основ сформовані численні антропоніми: Tuna, Tunca, Tuncam, Tunacan, Tunadan, Tunam, Aktuna, Altuna і т.п.

- *назви гір*: Toros (Тавр), Altay (Алтай), Pamir (Памір), Ural (Урал) та ін.

3. Імена, які походять від назв племен і народностей

Tatar (татарин), Kırçak (Кипчак), Kazak (казах), Kırgız (киргизів), Türkmen (туркмен), Uygur (уйгур), Moğol (монгол), Arap (араб), Çerkez (черкес), Gürcü (грузин), Macar (угорець) і ін.

4. Імена, що позначають субстанцію, корисні копалини

- У цій групі найбільш поширеними є імена, пов'язані з *водою*: Obuz (джерело), Irmak (річка), Sel (потік), Sazak (маленьке джерело), Selcan (потік+душа), Baysu (пан+вода), Aksu (біла, чиста вода), Deniz (море) та ін. Як зазначає дослідник турецької міфології Бахаеддін Огел, у давніх тюрків поняття «земля» і «вода» були нероздільними і священними і дорівнювали поняттю «Батьківщина», чого не спостерігається більше ніде в інших світових культурах, де поняттю «Батьківщина» в більшій мірі відповідає поняття «територія». Тюрки уособили це поняття в особі божества Йер-Су (Yer-Su). Верховний Бог Тенгри ставив над тюрками правителів-каганів, щоб

«тюркські земля і вода не залишилися без господаря» [12; с. 315]. Тобто ми бачимо, що водні ресурси грали велике значення не тільки у віруваннях, але і в розумінні державності у тюрків. Крім того, що вода є символом життя, чистоти, вона вважалася святою. Згідно до тюркської міфології алтайців вода – це перше, що з'явилося на землі. Такі річки, як Волга і Селенга, були культовими, до них ставилися з великою повагою, на їх берегах відбувалися жертвоприношення, воїни приносили присягу (порівняйте тур. «приносити присягу, клятву» – «ant içmek» (букв. «пити клятву»)) . Багато джерел вважалися священними, у кожного був свій дух. Жінка, яка бажала мати дитину, повинна була посидіти під деревом поруч з джерелом.

- **метали** (в основному вони входять до складу двохосновних слів): Timur (залізо), Demiralp (залізо+багатир), Tunç (бронза), Altın (золото), Altınar (золотий воїн), Altınöz (золота сутність) та ін. Велике значення в турецькій культурі мало залізо. Адже в житті тюрків, що протягом історії прославилися як нація завойовників, воїнів, воно займало дуже важливу роль, а тому вони його поважали та шанували. У давні часи кування заліза навіть вважали релігійним та національним святом. Шанування заліза можна побачити і в дестанах. Наприклад в дестані «Манас» воїни, перед тим як піти на битву, заходили до кувальні. Серед турецьких антропонімів можна знайти величезну кількість з елементом, що позначає залізо: Demir (залізо), Demiralp (залізо + хоробрий), Demircan (залізо + душа), Timur (залізо), Timurkan (залізо + кров; міцна, здорова кров), Tahtimur (жеребець + залізо) та багато інших. Такі імена давались як побажання міцності, твердості характеру, здоров'я. З тією ж метою давались імена, що позначали інші тверді субстанції, метали, такі як бронза, сталь, каміння: Ertunç (воїн + бронза), Ertaş (воїн + камінь), Dinçtaş (сильний + камінь), Kaya (скала), Demirkaya (залізна скала) Çelik (сталь), Polat (сталь).

- **дорогоцінне каміння**: Elmas (алмаз), İnci (перлина) та ін.

- **вогонь**: Alev (полум'я), Yalım (полум'я), Utkan (вогняна кров), Yalaz (язички вогня) та ін. Казахський дослідник А.А. Нуржанов пише: «Культ вогню у тюрків, також, як і у монголів, був пов'язаний з вірою в його могутню очисну силу від зла, даровану Тенгрі. Збереглися відомості візантійського посла Земарха (568 м), який, перш ніж був допущений до хана, пройшов обряд очищення вогнем» [7]. У хакаських і алтайських тюрків дух вогню мав антропоморфний вигляд в образі «вогненної матері», яка давала світло і тепло людям, охороняла будинок і сім'ю від злих духів.

5. Імена-абстрактні поняття

До цієї групи здебільшого відносяться імена-побажання.

- **почуття**: Özlem (туга), Sevinç (радість), Sevgi (любов), Duugu (почуття) та ін.

- **позитивні чи негативні риси характеру людини**: Fahir (цінний, шановний), Eldem (приємний, милий), Hasan (краса, добро), Emin (людина, якій можна довіряти), Erdem (достоїнство), Ergin (зрілий, досвідчений) та ін.

- **життєві блага**: Murat (щастя), Ferhan (радість), Servet (багатство), Ferhat – (спокій) та ін.

- **філософські поняття**: Baki (нескінченний), Engin (безкрайній), Dünya (світ), Elgün (весь світ, суспільство), Fikret (мислення, міркування) та ін.

6. Імена, що позначають час.

В основному такі імена несуть значення часу доби чи значення майбутності: Ertün (сутінки), Şafak (світанок), Ferda (завтра, майбутнє), Erte (наступний день), Tanal (яскраво-червона зоря). Часто ці імена дають дитини, щоб позначити час її народження: Gündoğan (сонце встає), Tangör (букв. «ти побачиш світанок»), Tandoğan (той, хто народився на світанку).

7. Імена, що пов'язані з військовою діяльністю

До цієї групи відносяться чоловічі імена, такі як: Namı (захисник), Ilgar (напад), Fethi (переможний), Fevzi (визволення), Gazi (ветеран), Fatih

(завойовник), Savaş (війна), Barış (мир), Bayraktar (прапорonosець), Pala (палаш), Kılıç (меч), Okaу (стріла + місяць), Oktunç (стріла + бронза), Okayer (стріла + місяць)

8. Імена, що пов'язані з веденням господарства, побутом

Імена даної групи складають дуже малу частину від кількості всіх турецьких антропонімів. Скоріше за все, це пов'язано з тим, що тюркські народи довгий час були кочовиками і не дуже багато уваги приділяли сільському господарству та улаштуванню побуту. Це такі імена як Eken (той, хто сіє зерно), Ekiner (той, хто займається сільським господарством), Erez (бур'ян, що росте на пшеничному полі), Evın (зеренце пшениці), Başak (колос), İğdemir (стамеска). Про заняття тюркських племен скотарством кажуть складні імена з частиною тау (жеребець): Таусан, Таукут, Таубарс.

9. Імена з компонентом кольору

Серед кольорів, що входять до складу турецьких антропонімів трапляються білий (ak), чорний (kara), червоний (al), блакитний (gök, mavi), жовтий (sarı), золотий (altın), світло-коричневий (ala). Окрім прямого, кольори мали широкий спектр переносного значення. Наприклад, белый цвет (ak) у тюрків символізував чистоту, шляхетне походження, велич, святість, старість (мудрість). У міфології алтайських тюрків Ak Ata (букв. білий батько) подібно Адаму був прабатьком людства. Чорний колір (kara) у тюрків мав ряд протилежних значень. На прикладі фразеологічних одиниць можна простежити негативну семантику, що народ вкладав у цій колір: kara günler (чорні дні), kara baуram (жалобний день), kara haber (погана звістка). Однак, крім негативної семантики, метафоричні значення лексеми kara у тюркської антропонімії включають в себе: великий, головний, могутній, сильний, грізний, страшний: Karahan. Червоний колір уважався кольором правителів і кольором, що приносить удачу. Для його позначення у тюрків існувало два слова al і kızıl. У тюркській ономастиці більше поширена лексема al. Його матеріальними відповідниками вважаються вогонь та дах. У древніх тюрків

існував культ бога вогню. Червоний колір також є символом сонця - небесного вогню, джерела сили й енергії. Слово зі значенням небо «gök» виступає у тюркських мовах детермінативом синього (блакитного) кольору, семантика якого включає також значення зелені. Давні тюрки поклонялися богові Неба (Gök Tanrı), внаслідок чого блакитний колір одержав значення «великий», «піднесений». Більш детально ці імена розглянуті нами у статті «Семантика сучасних турецьких антропонімів з компонентом кольору» [6].

Як ми бачимо, антропонімічна система турецького народу напряду пов'язана з релігійними віруваннями, тотемічними та анімістичними уявленнями, культом предків, уособленням природних явищ, які стали частиною духовної культури і традиційного світогляду турецького народу. Сучасна система особових імен містить багато давньотюркських імен. Але слід зазначити що смислове навантаження таких імен змінилося. Якщо у давні часи ім'я людини могло змінюватися упродовж її життя, відображаючи зміни у її віці, соціальному статусі, подіях життя тощо, виступаючи більше у якості прізвища, то сьогодні у Туреччині батьки вибирають ім'я дитині більше з погляду на його благозвучність, позитивну семантику, родинні традиції найменування. І якщо у давні часи на передній план виходило міфологічне значення апеллятиву, то сьогодні більш значимим є його метафоричне чи навіть емоційне навантаження. Наприклад, семантика поширених сьогодні імен з «природним» компонентом, таких як Yaprak (лист), Deniz (море), Damla (крапля), Yağmur (дощ), Yasemin (жасмин), несе більше емоційний компонент, ніж понятійний. Тобто тут наголос робиться на красі фонетичного звучання імені і красі предмета чи явища, що описуються цим словом. Тоді як у старих тюркських іменах на передній план виходить метафоричне значення слова: Kaşa – скеля (суворий і кріпкий), Kaplan – тигр (хижий і сильний), Arslan – лев (сміливий і сильний), İltay – країна+жеребець (дитя країни). Як зазначає Г.Р. Галліуліна: «Такі слова сьогодні не відображають тотемістичних поглядів, вони у силу своїх лінгвістичних

функцій є символами і в них зашифрований культурний код нації, національна пам'ять тюркського народу» [2].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Благова Г.Ф. К характеристике типов раннетюркских антропонимов / Г.Ф. Благова // Вопросы языкознания. – 1998. – № 4. – с. 180-191. 2. Галиуллина Г.Р. Тюркские традиции в антропонимическом пространстве современных тюркских народов [Электронный ресурс] / Галиуллина Г.Р. – Режим доступа від 20.10.2017: <http://e-history.kz/media/upload/1466/2014/04/03/347eb37b53b1bbc41b6e0ea71dc444b8.pdf> 3. Гачев Г.Д. Национальные образы мира. Лекции / Г.Д. Гачев. – СПб., 1994. – 205 с. 4. Голубовская И.А. Этнические особенности языка картин мира: [Монография] / И.А. Голубовская. – К.: Изд.-полигр. центр «Киевский университет», 2002. – 293 с. 5. Каналаш О.П. Языковая и национальная картины мира как компонент лингвистического исследования / О.П. Каналаш // Lingua Mobilis. – 2011. – № 1 (27). – С. 60-63. 6. Логвиненко І.А. Семантика сучасних турецьких антропонімів з компонентом кольору / І.А. Логвиненко // Сучасні тенденції сходознавства: Матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Харків: ХНПУ, 2011. – с. 109-113. 7. Нуржанов А.А. Тенгрианство как культ, духовные символы тюркоязычных народов эпоху средневековья [Электронный ресурс] / А.А. Нуржанов. – Режим доступа від 20.10.2017: <https://articlekz.com/article/10816> 8. В. И. Постовалова Картина мира в жизнедеятельности человека / Постовалова В.И. // Роль человеческого фактора в языке. Язык и картина мира / под ред. Б. И. Серебренникова. – М.: Наука. – 1988. – С. 8-69. 9. Gül B. Hayvan Adları ile Kurulan Türk ve Moğol Kişi Adları / B. Gül. // Türkbilig. – 2006. – № 12. – s. 185-191. 10. Gülensoy T. Türk Kişi Adlarının Dil ve Tarih Açısından Önemi / T. Gülensoy // Türk Dili. – 1999. – № 565. – s. 3-8. 11. Kaya H. Çocuk İsimleri Ansiklopedisi / H. Kaya. – İstanbul: Gonca Yayınevi. – 2005. – 472 s. 12. Ögel B. Türk Mitolojisi (Kaynakları ve Açıklamaları ile Destanlar) / B. Ögel. – Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi. – 2002. – Cilt 2. – 610 s.

Стаття надійшла до редакції 21.10.2017 р.

Логвиненко І.А.

Харьковский национальный педагогический университет имени Г.С. Сковороды
**НАЦИОНАЛЬНАЯ КАРТИНА МИРА СКВОЗЬ ПРИЗМУ ТУРЕЦКОЙ
АНТРОПОНИМИКИ**

В статье исследованы некоторые особенности национальной картины мира турецкого народа на базе семантического анализа современных турецких антропонимов. Антропонимы рассматриваются автором как знаки на границе языка и культуры. Создана классификацию турецких антропонимов по их прямому семантическому значению.

Ключевые слова: национальная картина мира, антропонимы, язык, культура

Logvynenko I.A.

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

**NATIONAL PICTURE OF THE WORLD THROUGH THE PRISM OF THE
TURKISH ANTHROPONYMS**

In the article some features of the national picture of the world of the Turkish people are analyzed on the basis of the semantic analysis of the modern Turkish anthroponyms. Anthroponyms are considered by the author as signs on the border of language and culture. There has been created a classification of the Turkish anthroponyms based on their direct semantic meaning.

Key words: national picture of the world, anthroponims, language, culture